

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

21 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de către SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Gaina împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ și

la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA și Alexandru Gaina cu privire la contestare actului administrativ,

împotriva încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea,

c o n s t a t ă :

La data de 14 iunie 2022 Alexandru Gaina s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-88/2023 din 18 mai 2022.

La data de 17 iunie 2022 SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” s-au adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA, Alexandru Gaina cu privire la anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-88/2022 din 18 mai 2022 cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-73/19 din 18 octombrie 2019, în partea stabilirii sancțiunii în privința procurorului Alexandru Gaina sub formă de mustrare, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri de aplicare a sancțiunii privind eliberarea din funcția de procuror.

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost atrași în proces, în cauza la acțiunea depusă de Alexandru Gaina împotriva Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-

88/2023 din 18 mai 2022, în calitate de terți, SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” (f.d.181-183 vol.2).

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus conexarea într-un singur proces a cauzelor civile la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Gaina împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA și Alexandru Gaina cu privire la contestare actului administrativ, pentru examinare într-un singur proces.

Prin încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA și Alexandru Gaina cu privire la contestare actului administrativ și s-a explicat reclamantelor, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiului specificat la art. 207 alin. (2) lit. e) Codul administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Nefiind de acord cu încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, la 20 martie 2024 creditorii ÎM „Dionysos-Mereni” SA: SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” au contestat-o recurs, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că în hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-88/2023 din 18 mai 2022 este indicat expres că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art. 191 din Codul administrativ, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Astfel, prima instanță, declarând inadmisibilă acțiunea, a interpretat eronat normele de drept procedural referitor la condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ.

Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat intimațiilor copia recursului, pentru notificare.

Prin referința din 09 aprilie 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat de a declara inadmisibil recursul.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus la data de 20 martie 2024 este în termen, având în vedere că încheierea contestată emisă la 19 februarie 2024 a fost notificată avocatului SRL „AgroVitaComerț” la data de 07 martie 2024 (f.d. 51 vol. III), iar SRL „ViriumGrup” și SRL „Utilajcom” la data de 14 martie 2024. Date referitor la recepționarea încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de

Apel Chișinău de către Casa de Comerț „Vita” SRL la materialele dosarului nu se regăsesc.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente>

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie prin care respinge recursul.

Conform materialelor dosarului, prin sesizarea nr. 17-DM din 05 iulie 2019, în calitate de creditor ai ÎM „Dionysos-Mereni” SA, SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” au solicitat examinarea întrunirii, în faptele procurorului Alexandru Gaina din cadrul Procuraturii Anticorupție, a elementelor abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016.

Prin decizia Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale din 06 august 2019 s-a încetat procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Gaina, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară (f.d.13-16 vol.1).

Nefiind de acord cu decizia adoptată de Inspecția procurorilor, SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” au depus contestație, prin care au solicitat Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor anularea deciziei Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale din 06 august 2019.

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-73/19 din 18 octombrie 2019 s-a respins contestația depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva deciziei Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale din 06 august 2019 privind încetarea procedurii disciplinare în privința lui Alexandru Gaina (f.d.23-28 vol.1).

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-73/19 din 18 octombrie 2019, la data de 23 octombrie 2019, SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup”, în calitate de creditor ai ÎM „Dionysos-Mereni” SA, au contestat-o la Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând examinarea circumstanțelor expuse, sub aspectul întrunirii în faptele procurorului Alexandru Gaina din cadrul Procuraturii Anticorupție a elementelor abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016,

anularea deciziei din 06 august 2019 și a deciziei din 18 octombrie 2019, cu adoptarea unei noi hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare procurorului Alexandru Gaina.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-88/2022 din 18 mai 2022 cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-73/19 din 18 octombrie 2019, s-a admis contestația depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup”, în calitate de creditori al ÎM „Dionysos-Mereni” SRL împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-73/19 din 18 octombrie 2019, fiind recunoscut vinovat procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Gaina, de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b) și e) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016, cu stabilirea sancțiunii sub formă de mustrare (f.d.9 vol.1).

Drept urmare, la data de 17 iunie 2022 SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” s-au adresat cu prezenta acțiune împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, persoane terțe ÎM „Dionysos-Mereni” SRL și Alexandru Gaina, solicitând anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-88/2022 din 18 mai 2022, în partea stabilirii sancțiunii aplicate față de procurorul Alexandru Gaina, solicitând în această parte adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie stabilită pedeapsa sub formă de eliberare din funcție.

Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, prin încheierea din 19 februarie 2024, a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA și Alexandru Gaina privind contestarea actului administrativ.

Verificând legalitatea încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs o consideră întemeiată, în acest sens indicând următoarele.

Potrivit art.49 alin.(1) lit.a) și alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016, după finalizarea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, inspectorul emite decizii motivate de încetare a procedurii disciplinare, dacă nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară. Decizia de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de către autorul sesizării la Colegiul de disciplină și etică în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării acesteia.

În continuare, potrivit art.51 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016, după examinarea cauzei disciplinare, Colegiul de disciplină și etică adoptă una din următoarele hotărâri:

- a) privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare;
- b) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care au expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară;
- c) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară;
- d) privind încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Potrivit art. 86 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016, în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide:

a) menținerea hotărârii contestate;

b) casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

Potrivit art. 125¹ alin. (3) din Constituția RM, Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.

Astfel, unicul organ competent în constatarea, aplicarea și încetarea sancțiunilor disciplinare este Colegiul de disciplină și etică și Consiliul Superior al Procurorilor.

În sensul prevederilor Legii cu privire la procuratură și Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016 și modificat prin hotărârile nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, nr. 1-40/2020 din 28 mai 2020, legiuitorul a definit că o persoană interesată, căreia Inspekția procurorilor i-a respins o sesizare, poate utiliza o „cale de atac prevăzută de lege”, depunând o contestație la Colegiul de disciplină și etică, ulterior și la Consiliul Superior al Procurorilor.

Aceste etape procedurale reprezintă activități quasi-judiciare, întrucât conțin atât șanse, cât și garanții în materia apărării dreptului pretins încălcat, dar și rigori de formă, conținut și termene de procedură.

Recurenții au avut acces la un „tribunal”, iar cadrul normativ a oferit 2 niveluri de jurisdicție, atât cât a considerat legiuitorul Republicii Moldova suficient, astfel încât dreptul acestora nu este afectat în substanța sa.

Prin urmare, beneficiind de acces la un „tribunal” și punând în discuție subiectul interesat, reclamantii și-au apărat efectiv pretinsul drept vătămat, iar acțiunile ulterioare întreprinse de către aceștia nu mai sunt în măsură să extindă sensul legii și să le ofere reclamantilor un control judiciar suplimentar.

Această concluzie este fortificată și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi (cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene, cererea nr. 45572/00).

Instanța de recurs menționează că, răspunderea disciplinară a procurorilor reprezintă o procedură de drept public care urmărește să asigure responsabilitatea procurorilor și, prin urmare, încrederea publicului în activitatea acestora. Fără a nega importanța acestei instituții, instanța de recurs menționează că eventualitatea sancționării disciplinare a unui procuror, persoana care a depus sesizarea nu va obține vreun avantaj patrimonial sau nepatrimonial care ar putea fi catalogat ca un drept „civil”, care ar urma să fie protejat prin legea națională, fiind astfel cert că în instanța de contencios administrativ nu poate fi promovată o acțiune prin care să fie pretinsă și revendicată sancționarea disciplinară a procurorilor.

Corespunzător, se impune concluzia că prin prezenta acțiune, reclamantul nu poate revendica încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a Consiliului Superior al Procurorilor, în condițiile în care, legea nu apără dreptul reclamantului de a obține o hotărâre de sancționare disciplinară a procurorului, dar recunoaște dreptul

persoanei de a depune sesizare cu privire la faptele care pot constitui o abatere disciplinară comise de procurori.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs consideră că, acțiunea depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului superior al Procurorilor just a fost declarată inadmisibilă.

Completul de judecată constată că Curtea de Apel Chișinău corect a considerat inadmisibilitatea acțiunii depuse în ordinea contenciosului administrativ, or de altfel admisibilitatea/inadmisibilitatea unei acțiuni, nu se limitează doar la temeiurile menționate în special la art.207 alin.(2) din Codul administrativ, dar și la exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri certe și concludente.

Din considerentul că argumentele invocate atât în acțiune cât și în recurs comportă un caracter abstract și general, fiind bazate pe aprecieri proprii și interpretări subiective care nu identifică temeiuri de ilegalitate a actului judecătoresc contestat, recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup”.

Se menține încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Gaina împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „AgroVita Comerț”, Casa de Comerț „Vita” SRL, SRL „Utilajcom” și SRL „ViriumGrup” împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți ÎM „Dionysos-Mereni” SA și Alexandru Gaina cu privire la contestare actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă